

Asia: TEM/1225/00.04.01/2016

Työaikasäätelyä selvittävän työryhmän mietintö - työaikalaki

Yleistä

Onko ehdotettu uusi työaikalaki mielestänne hyväksyttävissä?

Kyllä, mutta edellyttää perusteellista jatkovalmistelua

Yleiset kommentit esityksestä:

Työaikalakia valmisteleavan työryhmän mietinnön perusteluissa on kirjattu hyvin juuri se asia, josta on kysymys upseereiden ja muiden sotilaiden osalta: esityksen tavoitteena on päivittää nykyinen työaikalaki 2020-luvulle ennakoiden niitä muutoksia, joihin työaikasäätelyn tulee vastata.

Nykytilan kuvausta koskevat kommentit:

-

Esityksen tavoitteita ja keskeisiä ehdotuksia koskevat kommentit:

Toinen tärkeä asia työaikalain päivittämisen lisäksi on, että työaikalaki suojaa työntekijää kohtuuttomien pitkiltä työajoilta ja turvaa riittävän pitkät lepoajat – myös jaksotyössä. Soveltamisalan ulkopuolelle ei voi jättää puolustusvoimia ja Rajavartiolaitosta, koska työaikalain tulee suojella kaikkia virkamiehiä ja työntekijöitä.

Vaikutukset

Onko esityksen vaikutusarviossa jäänyt mielestänne joitain keskeisiä vaikutussuhteita huomioimatta? Jos kyllä, niin mitä?

Upseeriliitto esittää, että työryhmä jatkaa työtä työaikalain päivittämiseksi ja ottaa mainitut epäkohdat uudelleen tarkasteluun. Ongelmia tulee tarkastella pragmaattisesti ja keskittyä työryhmässä saamaan kaikkien virkamiesten ja työntekijöiden työajan sääntely 2020-luvulle. Työryhmän sisällä ei pidä uhkailla palkansaajajärjestöjä tai jättää huomiotta tehtyjä esityksiä selkeiden epäkohtien ratkaisemiseksi.

Mitkä ovat sellaisia vaikutuksia, joita esityksessä tulisi analysoida tarkemmin?

-

Kuinka arvioitte esityksen vaikuttavan työnantajan hallinnolliseen taakkaan? Lisääkö vai vähentääkö esitys kokonaisuudessaan työnantajan hallinnollista taakkaa?

-

Onko teillä esittää materiaalia, lähteitä tai kirjallisuutta, joihin mielestänne jatkovalmistelun aikana olisi hyvä kiinnittää huomiota?

-

Muut vaikutusarviointiin liittyvät kommentit:

-

1 Luku Soveltamisala

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan lakia ei sovellettaisi työhön, jossa noudatettavasta työajasta sovitaan erikseen. Puolustuslaitoksen virkamiesten työajasta annettu laki olisi mietinnön mukaan tällainen laki. Kuten nimestäkin voi jo päätellä (ei ole olemassa enää puolustuslaitosta), laki on auttamattomasti vanhentunut. Laki käsittelee vuonna 1969 valmistuneen selvityksen mukaisesti sotilashenkilökunnan osalta hyvin suppeita ja vanhentuneita sääntelyitä mm. leiri- ja sotaharjoituksista. Laki antaa perusteita jaksotyöhön ja ylityöhön, mutta mm. jättää lain ulkopuolelle virkamiehen joka on johtavassa asemassa tai suorittaa laivapalvelusta purjehdukseen määrättyllä aluksella.

Erillislain esitöiden mukaan johtavassa asemassa olevalla tarkoitetaan mm. perusyksikön eli komppanian päällikköä. Tällainen tehtävä ei missään nimessä ole johtavan virkamiehen tehtävä eikä päälliköllä ole minkäänlaista työaika-autonomiamia. Puolustusvoimissa ei tänä päivänä ”purjehdita” vaan merellinen alustoiminta on operatiivista toimintaa. Näissä tehtävissä korostuu valmius valvoa ja torjua Suomen alueellista koskemattomuutta. 2020-luvun työaikasääntelyn on suojeltava myös aluksilla palvelevia sotilaita. Heidän työkuormituksensa on ollut viime vuosina pahimmillaan yhdeksän työviikkoa (ilman vuorokausilepoa) yhtäjaksoisesti valmius- ja varallaolovuoroissa. Tämä on selkeä terveys- ja turvallisuusriski.

Mietinnön perusteluissa on mainittu, että Rajavartiolaitoksen virkamiehet ovat kokonaisuudessaan työaikalain ulkopuolella. Näin asia todellakin on, koska lainsäädännössä on tapahtunut virhe. Rajavartiolaitoksessa on aina seurattu puolustuksen hallinnonalaa ja työaikasääntelyn jäämistä ulkopuolelle selittää ainoastaan se, että virastoissa oli aikoinaan sama tarkentava virkaehtosopimus. Rajavartiolaitoksen henkilöstö on tänä päivänä lainsuojaton, vaikka tätä ei varmasti ole tarkoitettu.

Virastojen tekemiä sopimuksia ja soveltamismääräyksiä voidaan muuttaa ja jopa purkaa, jos perusta niille ei tule työaikaa sääntelevästä yhteisestä laista.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen upseerit tekevät johto-, suunnittelu- ja asiantuntijatyötä. Nykyisin työ on myös hyvin pitkälle tietotyötä kuten muilla turvallisuusviranomaisilla. Työ on monesti ajasta ja paikasta riippumatonta. Työn perusta kuitenkin puuttuu, koska työtä ja työn kuvaa on viimeksi selvittänyt komitea vuosina 1963-1969. Työaikalaki on tärkeä normi työsuojelun kannalta, eikä tätä tärkeintä perustetta ole sotilaiden osalta käsitelty työryhmän mietinnössä.

Työaikalain ehdotus on monelta osin semidispositiivinen, jolloin lain säännöksistä on mahdollista poiketa virkaehtosopimuksilla. Näin upseerien osalta on myös toimittu, mutta juridinen perusta sopimiselle on vanhentunut tai puuttuu kokonaan. Jos lakia ei päivitetä, myös sopimukset vanhentuvat eivätkä vastaa nykytilaa.

Minkä työntekijäryhmien/ammattien/työntekijöiden tulisi kuulua työaikalain soveltamisalaan ja vastaavasti keiden tulisi olla soveltamisalan ulkopuolella?

Työaikalain soveltamisalaan tulee liittää myös sotilashenkilöstö, koska erillislainsäädäntö on vanhentunut eikä se takaa alkeellisintakaan työaikaosuojelua. Työaikalainsäädäntö puuttuu kokonaan Rajavartiolaitoksen osalta.

2 luku. Työajaksi luettava aika ja varallaolo

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Kaikki aika joka liittyy työnantajan antamiin tehtäviin, ei kuulu työajan määritelmän piiriin (esim. matkustaminen ja koulutus eräissä tilanteissa). Työryhmävalmistelun aikana keskusteltiin myös vaihtoehdosta, jossa laissa olisi säädetty työhönsidonnaisuus ajasta, joka ei olisi työaikaa, mutta sitä ei myöskään laskettaisi lepoaikoihin. Miten mielestänne esim. matkustamista ja koulutusta koskevaa työaikasääntelyä tulisi kehittää?

-

Voitte tarkentaa edellistä vastaustanne tähän:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Pykälän 4 osalta on poistumassa maininta asunnossa tapahtuvasta varallaolosta. Varallaoloaika ei edelleenkään lueta työaikaan, eikä siitä saa olla kohtuutonta haittaa työntekijän vapaa-ajan käytölle. Kun varallaolo ei ole työaikaa, niin virkamies tekee sitä pääsääntöisesti asunnostaan ja on perheensä kanssa. Tällöin vanha kirjaus on parempi eikä aiheuta painetta käskää virkamies varallaoloon työ- tai virkapaikalle, jos perusteena ovat esimerkiksi ajallisesti tiukat valmiudelliset vaatimukset.

Varallaolon kohtuuton haitta toteutuu, jos virkamies joutuu olemaan työssä ja varallaolossa pitkiä jaksoja. Näin on tapahtunut esimerkiksi merivoimien aluksilla.

3 luku. Lakiin perustuvat säännöllisen työajan järjestelyt

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Puuttuuko säännöksestä sellaisia toimintoja, joiden osalta käytetään jaksotyöaika tai sitä olisi tarpeellista käyttää?

-

Sisältyykö säännökseen sellaisia toimintoja, joiden osalta jaksotyöaika ei tulisi käyttää?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Onko tehtäviä, joita tehdään jatkuvasti yöaikaan, mutta ne jäävät säännöksen ulkopuolelle?

-

Mikä tulisi olla määräävä tekijä, joka mahdollistaa yötyön tekemisen?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

4 luku. Sopimukseen perustuva säännöllinen työaika

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Missä tehtävissä joustotyön tulisi olla mahdollista ja vastaavasti mistä tehtävissä joustotyötä ei tulisi käyttää?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

5 Luku. Säännöllisen työajan ylittäminen ja sunnuntaina ja kansallisena juhlapäivänä tehtävä työ

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

6 Luku. Lepoajat

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Mitä vaikutuksia näette muutoksilla olevan erityisesti jaksotyössä?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

7 luku. Työaika-asiakirjat

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

8 luku. Säännösten pakottavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

9 luku. Erinäiset säännökset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

14 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Viita Ville
Upseeriliitto ry.